

BELLPUIG

ÓRGANO DE LA PARROQUIA DE LA TRANSFIGURACIÓN DEL SEÑOR ARTÁ

Redacción y Administración
CENTRO SOCIAL

Artá, Domingo 5 de agosto de 1962

AÑO III - N.º 32
Depósito Legal P. M. 715 - 1959

Salmo a Ntra. Sra. de San Salvador

Tú, que eres Candor de la Luz eterna y Espejo sin mancha, purifica, Señora, nuestros labios y corazones con el ascua de tu amor.

Ilumínanos el entendimiento y embriáganos de aquel mosto con que se embriagaron los apóstoles el día de Pentecostés, para que nuestra boca dignamente se abra a tus loores.

Bendita entre todas las mujeres, venimos a contemplar tu cara de cielo, a beber la luz que irradian tus ojos, ¡oh Estrella de los desterrados hijos de Eva! ¡oh divino Oriente por donde asomó el Sol de Justicia!

Tú, que eres la Omnipotencia suplicante, la Encarnación de la Misericordia, la Limosnera de Dios, asiéntanos en la paz y decóranos con los dones y frutos del Espíritu Santo.

Muéstranos que eres Madre: consíguenos todos los bienes, y ahuyenta de nosotros todos los males con un gesto de tu mano.

¡Vivimos en tu Comarca y junto a tu trono, Virgen de San Salvador! Hijos tuyos, nos postramos ante Ti y besamos esta tierra que forma parte de tu inmenso patrimonio.

Puestos en círculo, te coronan los montes con corona de luz y pedrería y, erguidos, te vitorean con las manos levantadas.

Suenan los vientos musicales como un órgano con multitud de registros y acompañan el "Tédéum" y el "Magnificat" que cantan eternamente, en tu honor, las tierras de Artá.

Estas tierras vestidas con el gris de los carrizales, el verde de los pinos y el negro de las encinas y que, presintiendo la llegada de tus fiestas, se estremecen de júbilo.

Las huertas tienden para Ti sus mullidas y jugosas alfombras. Los árboles, hinchados de savia, agitan su ramaje y se inclinan ante Ti, cabeceando.

Para abanicarte, se balancea rítmicamente el ventalle de las palmeras. Hay en los bosques una sorda trepidación de vida vegetal.

Olivos contorsionados y desgarrados extraen la suavidad del aceite de durísimos peñascales y luego este aceite, esencia de risco, parpadea, Señora, en tu lámpara como una oración de luz.

Tapices de hiedra, musgos lustrosos, cintas móviles de agua, encrespados torrentes balbucean tu nombre y, a su modo, te proclaman, Señora, Reina de las flores y Flor de las reinas.

Ya subimos tu colina. Ya hemos entrado en tu castillo. Ya hemos besado tu pie. Ya leemos en el paisaje de Artá que se abre ante nuestros ojos como un libro de magnificencias y claridades.

Mientras tanto, una bandada de palomas gira en torno de San Salvador y te pone una corona de alas, una guirnalda de vuelo.

Dios te salve, Reina y Madre de misericordia, vida, dulzura y esperanza nuestra, Dios te salve. Bendición, gloria, acción de gracias y honor a Ti, por los siglos de los siglos. Amén.

Siluetas del mes

JULIO

Hasta mediados de junio, el sol estuvo como achacoso y se arrellenaba envuelto en almohadones de nubes. Pero, ahora, en julio, el sol "ha tirat el mal a la paret". Con todo, el primero de este mes, hubo en el cielo ejercicios de tiro con la artillería pesada. "Fortor de temps". Mucho ruido y pocas nueces, digo, lluvia. Nuestros campesinos explican así, socarronamente, estas pasajeras tempestades: "Sant Pere fa córrer es mobles".

Mas yo conjeturo que estas salvas de la artillería del cielo tienen una explicación más aceptable. En Artá, el mes de julio es el mes de Ntra. Sra. de San Salvador, consagrado a preparar la doble solemnísima fiesta del 6 y 7 de agosto. Y de ahí las salvas que hubo en el cielo como para anunciar la inminente solemnidad. Hemos insinuado que, en Artá, se preparan con un mes de antelación para su fiesta principal. Hay que decirlo con exactitud. A los artanenses, un mes, no les parece bastante y se toman hasta cuarenta días. O sea, desde el 24 de junio a 5 de agosto. El 24 de junio empieza el novenario predicado de Ntra. Señora, y prosigue todos los domingos y fiestas de guardar. El primer día siempre coincide con la conmemoración del Nacimiento de San Juan Bautista. El sol, cuando sale, baila, en aquella jornada, en obsequio del Santo Precursor, pero también ejecuta algunos pasos de danza dedicados a nuestra Reina y Madre a cuya novena, en la tarde de aquel mismo día, se da comienzo. Y los santos, incluso los más conspicuos, "los cuatro grandes" de los cuarenta días que anteceden a las llamadas fiestas de San Salvador — San Juan, San Pedro, San Pablo, Santiago el Mayor — muy deferentes con la Reina de todos los santos, se achican ante Ella y, galantemente, para no obscurecerla en lo más mínimo, se colocan en la penumbra.

R. G. B.

Crida per les festes de la Mare de Déu de Sant Salvador

Cordialment dedic aquesta crida a En Colau Xina que em donà la idea de les crides per les nostres festes populars.

El Saig

(Aquí, una bona repicada de tambor.)

Artanencs! La Mare de Déu de Sant Salvador sempre és estada la festa de les nostres festes. Que les altres surtin més o menys, un ho aguanta. En tractar-se, emperò, d'aquesta, només podem acceptar que vagi molt bé.

Així ho pensen els artanencs. I se preparen amb temps. Per Sant Salvador, esteranyinen més arreu que mai, treuen els racons i no planyen la calç. Estufen els coixins i matalassos i posen als llits llençols blancs de bugada. Aiguavessos, cambres, cuines, reboïts, fan olor de netedat. Les madones volen que hi hagi gras per les festes de la Mare de Déu i per això apleguen abundor de recapte. Se comprèn: esperen hostes i els volen enllepolir. Ensaïma-des grosses i petites per mullar amb el xocolate, gelat, crema i cafè amb llet. (Per Sant Salvador és quan se ven més llet, a Artà.) Qui paga la festa són els galls i gallines i altres innocents criatures que no hi inculpen res. Arrossos empedregats de tallades, escaldums de vadella, rostits i, entre i entre, empinar el bòtil. Fruita posada en fresc i, per cloenda, cafè, copa i puro.

Hi ha madones que s'aturen aquí. N'hi ha, emperò, que passen més enllà. A les preocupacions gastronòmiques i per l'endrec de la casa, hi afigen una altra — més noble — preocupació. Alguns dies abans de les festes, augmenten la racció d'aigua als ramellers del corral — alfabegueres, bellveures, roses místiques, clavells, dàlies, coleus, geranis, margalides, begònies — amb l'intent de que s'hi adelitin els convidats. ¿No demostra aquest detall una encisera finor d'esperit?

Els artanencs de fora vénen a tocar mare per Sant Salvador. Ha canviat un poc la primitiva fesomia de la festa, però així i tot estira igual d'en temps primer. Un hi enyora, és ver, la capta espectacular amb senalles per recollir el blat, amb sacs per buidar-hi les senalles i un carro per traginar els sacs. Se són abolides les cucanyes on la gent hi va fer tants de panxons de riure. No hi ha qui ressusciti el ball de la cister-

na. No obstant això, encara hi ha les corregudes i la revetla amb salsa de xemeries, flaviol i tambó. I fins aquí, aquests números saben — en bon sentit — a ranci.

El bessó de les nostres festes és la part religiosa. Les festes de la Mare de

Déu no poden reduir-se a folgar, menjar i beure. Unes solemnitats de motivació espiritual sortirien afollades si només

hi havia toros, cines, berbenes, festeigs i altres laics divertiments. Res no hi ha de reproable si, evitant els excessos, la gent procura passar-s'ho bé. Ara que, per una festa bàsicament piadosa, amb això no n'hi ha prou. Per Sant Salvador, s'imposa anar a aplegar mans a la Mare de Déu. És de precepte acudir a les funcions religioses de la parròquia i del santuari, i recordar amb el predicador el capítol de les glòries artanencs, que son glòries marianes. ¿I per què no restablir, amb motiu de la festa, la costum de saludar la Mare de Déu nostra amb una Salve, en passar p'Es Coll d'Artà, Es Coll de Son Catiu, Es Coll d'Es Racó, Es Coll de Morell i, en general, en veure, d'anada o de vinguda, el Puig de Sant Salvador? Descobrir la casa de la Reina d'Artà i no enviar-li una escomesa ni treure's el capell, no fa artanenc.

L'avinentesa de les pròximes festes seria —¿no ho trobau?— l'ocasió més indicada per reprendre de bell nou les usances cristianes dels nostres antepassats.

De l'agore de la terra

Goigs de la Mare de Déu de Sant Salvador d'Artà

Cantem amb gran melodia el poder de vostra mà, oh dolça Verge Maria de Sant Salvador d'Artà!

Cantem la gran ambaixada que vos portà des del cel lo arcàngel Sant Gabriel, "Ave Maria" sagrada. Donant el sí, s'encarnà Jesucrist, nostra alegria.

Cantem, hermosa Senyora, quan Jesús recién nat fonc dels àngels adorat, vist dels pastors a l'aurora. Betlem més clar s'ostentà que mil sols enmig lo dia.

Cantem el goig excel·lent, Verge i Mare, que tinguéreu quan rendits i postrats véreu los tres Sants Reis d'Orient. Aquí complida quedà de Balaam la profecia.

Cantem tots el gran contento que tinguéreu tan colmat, quan Jesús ressuscitat véreu en vostro aposento. Dels Sants Pares Capità triomfant, tot resplendia.

Cantem la felicitat pujada de Jesús sobre los ce's, deixant-vos, per los feels, en el món, Mare advocada. Siau, pues, del cristià, en tota hora, llum i guia.

Cantem com lo Esperit Sant en llengües de foc vingué i tots los cors encengué en vostron col·legi sant. Inflamat el cor tindrà qui viurà en tal companyia.

Cantem vostra mort ditxosa i l'angelical pujada, sobre los cels exaltada, Reina la més poderosa. Déu trino vos coronà com Esposa, Mare i Fia.

Cantem amb gran melodia el poder de vostra mà, oh dolça Verge Maria de Sant Salvador d'Artà!

¡AMAS DE CASA!

Contra el reumatismo hay un remedio: Aplicar a vuestro lavadero

Una Lavadora "ALLEGRO"

ES ECONÓMICA Y RINDE MÁS

Distribuidor: CASA PAYERAS

Calle Sta. Margarita, 6 - ARTÀ

Sed correctos y seréis la gala de calles y playas.

Les Festes de Sant Salvador, d'ara fa cent anys

(1862 - 1962)

És en el cor de l'estiu.

Les cigales i els grins amagats per dins els rostolls canten sense parar. Les eres buides esperen ja la collita de l'any qui ve. Les sales carregades pel pes de blat i faves umplen de goig la casa. Els sostres reblerts de palla novella... i les bísties dins l'estable descansen, les hores llargues de sol.

Els artanencs, collida l'anyada, enyoren la seva festa major. Volen dar gràcies a Déu del bé rebut d'un any, i gaudir uns dies d'alegria ben guanyada, després de les messes feixugues. Ve *Sant Salvador*.

Regeix la vila com a Batle major D. Josep Font Floriana, qui du entre mans la millora del gran pont que se dirà d'En Pentinat, ben necessari pels establidors de Sa Carbona i de Ses Ères i pels amos i senyors de Son Fortè, Carrossa, Morell, Sa Devè... i pel camí vell que uneix Artà amb l'antiga *Pollentia* i la ciutat d'Alcúdia.

Regeix la Parròquia el Rnd. D. Agustí Jaume, Agustí exclaustat, qui, pel Concordat de 1851, fou nomenat el primer Reçtor d'Artà. Ha fet l'enrajolat, obert els finestrals, estrenat un orgue nou... i, enguany, estrena també la nova Casa-Reçtoral, que després ha estat teatre i avui és Casa d'Exercicis. L'ha feta, a escarada, per 430 lliures, mestre Pere Obrador, (a) Claret, i les fustes, per 446 lliures, mestre Francesc Pujol. D. Antoni Segòvia ha acabada la trona de caoba.

Fa uns quants dies damunt el campanar onetja la bandera enaltida amb festiu repicateix de totes les campanes. Per la vila, i pujant a Sant Salvador, es van aixecant bigues enmurtades que sostenen banderoles. Les portes de les cases senyoriales, tancades tot l'hivern, es van obrint per rebre sos senyors qui venen de Ciutat. En llarga filera de carros envelats han arribat ja els traguers qui duen de Ciutat les provisions que la vila necessita. Dins l'esplanada de baix de Sant Salvador, dos solcs llargs senyalen el cós per les corregudes. Ja han arribat els qui colloquen les

seves taules en punts estratègics, Plaça Major, Trespolet..., per vendre cacauets, avellanes i barres de torró, de sou i dos diners. Fins i tot, diuen que a qualche casa vendran enguany "aigo amb neu", que han duita dels pous de neu que hi ha per les muntanyes de Massanella. Les cosidores s'afanyen per acabar dejorn faldetes, gipons, camisoles, calçons, qualche "rebosillo"... Han fetes crides de que són ja a la vila els argenters qui duen botonades, anells d'or, agulles, arracades... Les diligències, fa uns quants dies, arriben plenes d'hostes, de gent qui ve a festa. Dels prats, les Vergunyes, Na Maians... arriben a les cases les fruites i verdures més exquisides.

Tot està a punt; per tota la vila se respira l'ambient de la gran festa que va a començar.

En bon matí de dia 5, vigília de Sant Salvador, es reuneixen a la Sala, l'Ajuntament qui, amb l'Obreria, duen la festa. Allà hi ha el Reçtor amb el Clero; a defora, uns quants carros amb vestit de festa i estols d'atlots qui, de dos en dos, sostenen, amb corretges penjades pel coll, la seva senalla per rebre al blat a les cases i dur-lo al sac que els espera en els carros. Allà hi ha també la música, que dirigeix mestre Francesc Rodriguez i que tocarà tota la festa per guanyar enguany 24 lliures. No hi falta la colla de xeremiers.

«La Mare de Déu fa la capta», diuran recorrent així tots els carrers de la vila.

El vespre, ben tard ja, repiquen fort les campanes. Pujant a Sant Salvador, uns grans festers de teia escampen claredat. El poble se replega a l'entorn del Santuari; Dins ell, innumerables ciris i llantons d'oli, tests d'alfàbaga, bellveures, canyes i lliris d'aigo. La Mare de Déu, vestida amb vestit de festa, rep sonrient la visita gojosa dels seus fills, que s'hi acosten amb remoreig d'oracions a besar mans.

La música toca a defora i mestre Junípero Montserrat comença a amollar coets, que ha fets amb dues lliures de

pólvora a raó de 13 sous, més una lliura de pólvora a raó de 8 sous, més per ingredients que se necessiten i pel treball, puja tot: 3 lliures i 9 sous.

Així era la Revetla.

Dia 6, a trenc d'aua la música i les xeremies desperten el poble tocant diana pels carrers.

A l'Ofici hi van amb "acompanyada": L'Ajuntament amb el Reçtor, l'Obreria, la música, les xeremies i un estol d'atlotells du a l'aire canyes verdes de les quals pengen les "joies" de les "corregudes". El sermó és de gran festa; ho demana la presència dels personatges venguts de la Ciutat i tot el poble que omple la Parròquia. La llimosna del sermó és de 6 lliures. Aquešt any el predica el Rnd. D. Bartomeu Bisquerria, prevere.

Després, amb igual acompanyada, se va a refrescar. La Vila paga el "trui". Vet aquí el compte: "Se n'ha duit En Guillem, pel trui de Sant Salvador, a compte de la vila, 4 botelles de resolis d'anís i de cafè, més 2 lliures de ragea i una lliura de sucre esponjat. Se'n ha duit En Juan, es cotxer des Solors, una lliura i mitja de ragea, més 5 lliures i mitja de resolis d'anís i de cafè"... I així van comptant fins al final lo que puja tot el refresc d'aquešt any: 13 lliures, 4 sous i sis diners.

Aquešt any va ésser mal any. Les entrades no arriben a cubrir les sortides. Per la capta de la vila s'han recollides només 16 quarteres de blat, tres arroves de cànjom, una de formatge i tres anyells. Dins el caixonet de la Mare de Déu s'hi trobaren 81 lliures i 8 sous. De l'Oferta i captes, 31 lliures i 16 sous, més, dels balls dels dos dies 16 lliures i 15 sous.

Les despeses pel refresc, la música, la cera i oli, els sermons del Novenari i festes, les distribucions del clero, salari del donat, les joies de les corregudes, per mil escapularis i 800 imatges repartides en la capta, tot pujava 291 lliures, 19 sous i dos diners.

Venut el blat a 4 lliures i 14 sous la quartera, quedava un dèficit de 36 lliures, 12 sous i 4 diners.

Això és lo que sabem de la Festa de Sant Salvador, d'ara fa cent anys.

L. Lliteras, Pbro.

Suscribase a "Bellpuig"

La Mare de Déu nostra

No creim que avui ja ningú deixi de tenir un concepte clar sobre la unitat de la Mare de Déu, la Verge Santíssima, pujada pels àngels a la presència de l'Altíssim i coronada per la Trinitat Santíssima com a Reina sobirana de Cels i terra, per ésser Mare del Fill de Déu i Corredemptora de la humanitat.

Els qui, gement i plorant en aquesta vall de llàgrimes, ens dirigim a Ella demanant-li que giri els seus ulls misericordiosos envers de nosaltres, i que ens mostri després el seu Fill Jesús, única Llum, Veritat i Via que pot guiar-nos cap a l'Eternitat, necessitam tenir una idea fixa, bella, agradosa i atractiva de la que cridam com a Mare nostra, ja que el nostre intel·lecte difícilment concep la de la gloriosíssima Senyora en el seu estatge celestial. I aquesta idea ens ve plasmada en una de les moltes imatges concebudes per diferents artistes.

I així, en tot el món, els fidels coneixen, estimen, invoquen qualcuna d'aquestes imatges conservant envers d'ella les espurnes d'amor que reberen dels exemples paternals, augmenten amb la pràctica de les seves invocacions diàries la devoció heretada i la transmeten amb tot l'entusiasme a la generació que puja.

I així com a la mare natural li trobam una agradosa, una bellesa i un atractiu que cap altra dona ens pot infondre amb intensitat similar, tampoc cap altra imatge de les cisellades pels més famosos artistes, per moltes ponderacions de la seva bellesa que ens pregonin els seus admiradors i devots, ni per la major riquesa d'ornaments amb què la guarneixin ni per un molt major radi de devoció que s'hagi conquerida, no aconsegueixen, no ja eclipsar, sinó ni tan sols minvar en lo més mínim aquest sentiment inesborrable que guardam dins el nostre cor envers de la imatge que, del naixement a la mort, han contemplada els nostres ulls, veient en ella el reflex més fidel de la verdadera Mare de Déu.

I tots i cada u la proclamam *Mare nostra*, i la invocam en sentir les punyides de tantes espines que ens féren durant la vida; la visitam en les seves festivitats o quan el cor ens hi empeny, per afecte o per necessitat; escoltam amb inefable complaença les tradicions que d'ella ens contem; sentim enlairar-

se el nostre esperit en escoltar les seves glòries cantades des de la trona; l'enyoram quan l'atzar ens empeny a deixar la nostra vila, i, des de qualsevol punt del món en què ens trobem, a ella dirigim les nostres pregàries més íntimes demanant-li protecció.

¿No és ver, bons artanencs, que aquests sentiments, que tothom guarda per a la imatge preferida, són els que umplen el nostre cor envers de la Nostra Mare de Déu de Sant Salvador?

Per a nosaltres cap altra imatge no hi ha més atractiva ni que més devoció ens inspiri. Els qui viviu dins el poble estimat la sentiú sempre al vostre costat, us trobau emparats sota el seu mantell i, en correspondència a la seva protecció, la visitau sovint, sovint, la invocau en els afers que a voltes amarguen la vostra existència i la honorau amb les festes sempre lluídes i agradoses, en recordar el seu patronatge.

Els qui vivim a fora també sentim augmentar la devoció (que ens enduguérem contreta ja en la infantesa) en contemplar en estampa tan bella imatge, en besar el seu venerable escapulari, en llegir en la premsa les devotes ressenyes de les vostres festes i en sentir-nos units els fidels artanencs quan, en les festivitats que anyalment li dedicam, ens reunim per escoltar les seves glòries i refermar el nostre amor.

Déu vulla que perduri fins a l'eternitat aquesta íntima devoció per la venerada imatge de la nostra Mare de Déu de Sant Salvador que ens exalta cap a la Verge Celestial i, tant els qui formau la guardeta al peu de la santa muntanya com els qui d'ella ens veim allunyats, compenentrem-nos en un sol cor en les pròximes festes, entonant unànims aquelles garrides estrofes de la inoblidable poetessa:

Beneïda sou, Maria,
Mare nostra tota amor.
Guardau-nos de nit i dia
en el goig i en la tristor.
Siau sempre nostra guia
Verge de Sant Salvador.

Andreu Ferrer

Glosada a la Mare de Déu de Sant Salvador

En Farrutx i Es Puig d'Alpara,
Coll d'Es Racó i Coll d'Artà,
i en el nord En Porrassar,
ens guarden la nostra Mare.

Noltros també la guardam
dins el cor ben estimada
i li feim qualche glosada
quan de saó ens trobam.

Tothom que a Artà ha nascut,
o que hi té relació,
per Vós sent devoció,
tant creient com descregut.

En temps de la cruel guerra,
que anàvem desbaratats,
a Sant Salvador, plegats,
pujaven dreita i esquerra.

Quan vos varen dur a Ciutat
Artà perdé l'alegria,
desitjant, de nit i dia,
que tornàsseu aviat.

Si tenim algun dolor
o al llit jeu un malaltet,
us invocam tot cap dret,
Verge de Sant Salvador.

Les gràcies vos vull donar;
Vós la salut m'heu tornada,
millor que una bona anyada
d'ametles, d'oli i de gra.

Els metges m'endevinaren
quan Vós els féreu costat:
el camí estava eixermat
i ells, sense noses, passaren.

Fa segles guardau el poble
en bonança i en maror.
Vós sou d'Artà lo més noble,
Verge de Sant Salvador.

Allunyau de nostra vila
tot lo que sigui dolent,
i viurà en pau i alegria
baix vostra mà omnipotent.

Oh Verge del nostre amor,
d'Artà sou tota la vida
i... no puc menys de dir-ho:
m'agradàveu més, vestida!

Pere Moragues

VENTA DE POLLUELOS
de razas seleccionadas:

Rhode - Sussex - Prat - Cornish
(DISTINTAS EDADES)

Una exclusiva de "Casa Payeras"

Montserrat Blanes, 16 - ARTÀ

Programa de las Fiestas Patronales 1962

a celebrar los días 4, 5, 6 y 7 de agosto.

Sábado día, 4

A las 17'00 horas. - En el Campo "Ses Pesqueres", Gran Tirada de Pichón.

A las 22'30 horas. - Festival Folklórico, en la Plaza España, por la Agrupación "Aires Mallorquins d'Es Pont d'Inca y Rapsodia Española".

Domingo, día 5

A las 9'00 horas. - Pasacalles por la Banda de Música "Ntra. Sra. de San Salvador", "Xeremies" y Cabezudos.

A las 16'30 horas. - Extraordinarias Carreras de Caballos en el Campo "Es Cos".

A las 21'00 horas. - Completas Solemnes.

A las 22'00 horas. - Concierto Musical, en la plazoleta de San Salvador, a cargo de la Banda "Ntra. Sra. de San Salvador".

A las 22'30 horas. - Castillo de Fuegos Artificiales, en el recinto de las murallas de San Salvador, a cargo de los pirotécnicos Hermanos Frontera, de Pòrtol.

Lunes, día 6

A las 9'00 horas. - Pasacalles por la Banda de Música, "Xeremies" y Cabezudos.

A las 11'00 horas. - Oficio solemne que celebrará el Rdo. P. Baltasar Cloquell, Superior del Convento. Predicará el Rdo. Sr. D. Antonio Gili, Cura-Ecónomo de S'Arracó.

A las 17'00 horas. - Carreras Ciclistas, en el Velódromo.

A las 18'00 horas. - Completas Solemnes, en San Salvador.

A las 20'00 horas. - Concierto de Música, en la plaza del Conquistador, por la Banda "Ntra. Sra. de San Salvador".

A las 22'30 horas. - Festival Folklórico, en la plaza España, con actuación de la Agrupación "Rondaia d'es Pla", de Petra.

Martes, día 7

A las 10'00 horas. - Pasacalles por la Banda de Música, "Xeremies" y Cabezudos.

A las 11'00 horas. - Oficio en San Salvador que celebrará el Rdo. Sr. D. Antonio Gili, Pbro. Predicará el Rdo. P. Antonio Cursach, S. J.

A las 16'00 horas. - Circuito Ciclista en el interior de nuestra villa.

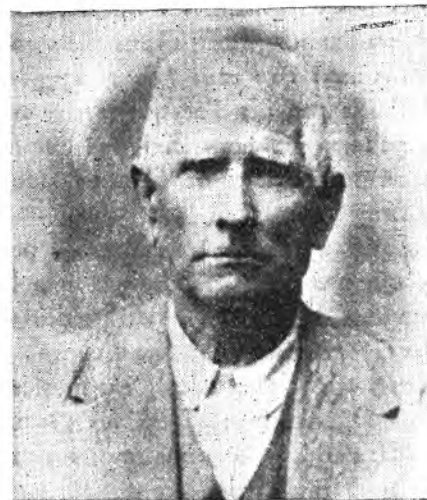
A las 18'00 horas. - Partido de Fútbol, en el Campo "Ses Pesqueres".

A las 20'00 horas. - Concierto Musical, en la Plaza España, por la Banda "Ntra. Sra. de San Salvador".

A las 22'30 horas. - Exhibición de Patinaje Artístico, en la plaza del Conquistador, por el "Club Patín Las Estrellas", y extraordinaria traca como fin de las fiestas.

Conozca lo nuestro

Gentileza de Fotograbados Luis

En Gori de Sant Salvador

Gregorio Carrió Sancho (a) Confit, unánimemente llamado "En Gori de Sant Salvador", nació en Artá, el 6 febrero, 1876. Desde niño y hasta la edad de 16 años, "va esser escolà de cirial". Esto le dio ocasión de conocer el pequeño mundo de nuestra Parroquia - sacristía, campanario, desvanes, trasteros, capillas y sus escondrijos - y la amable picaresca de acólitos y sacristanes. Apresurémonos a advertir que En Gori nunca supo de burlas. Se rozó, es verdad, con las risueñas diabluras de los monaguillos, pero nunca las vivió.

Fue tejedor. En su casa - "portal rodó" - había dos telares. Bien poseído del oficio, En Gori lo estaba también del léxico de los tejedores: "ordir, nuar, ensegonar, treure una peça dels telessos, les calques, els pintes, la llançadora, fer canons per la llançadora, roba de calamandri, obrat, drap, brinet".

El Cura-Párroco Salvá adivinó la auténtica vocación de En Gori y, el 5 diciembre, 1912, le constituyó donado y alcaide del oratorio y castillo de Ntra. Sra. de San Salvador. Y En Gori ejerció aquel doble cargo con la religiosidad de un monje y la lealtad de un caballero. En Gori, encargado de San Salvador, sirvió, en muchas ocasiones, de pies y manos a nuestros párrocos Salvá, Muntaner, Rubí y Lliteres.

Nuestro amigo era lego. No obstante, desempeñó a la perfección las órdenes menores de ostiario y acólito. Y si no actuó de exorcista, ello fue, no por carencia de arrestos, sino porque los diablos no se atreven a mancillar el castillo de Nuestra Señora.

El 20 mayo, 1944, En Gori murió. Seguramente la Virgen saldría a recibirle y recabaría de Jesús que le nombrara, a perpetuidad, como uno de los sacristanes de número del templo de la gloria.

CRISTALERIA ISLEÑA

INCA
P. Cerdá, 2
Tel. 320

ESPEJOS Y CRISTALES
DE TODAS CLASES

FELANITX
Juavert, 21
Tel. 268

Plaza General Goded, 6 - Teléfono 141
MANACOR (BALEARES)

Fets viscuts

II

El personatge de qui anam a parlar és molt amic nostre. És tan íntima i sincera l'amistat que a ell ens uneix que sols la mort serà capaç de rompre-la. No hi ha por, per tant, que el treguem de polleguera si contam el pas que li succeí per les festes de Sant Salvador de l'any 1940.

Aquell any, el nostre amic, més pelat que una rata, volia divertir-se molt amb pocs doblers. Ja el dissabte dematí va fer el fetge, trescant el poble darrera els "cabessudos" i la música. Quan a refrescar tocaven, no perdia calada: s'aficava, com una fura, i sempre arribava a qualque copa.

Les festes realment començaven bé per ell ja que abans del migdia estava fart de suc sense que li hagués costat ni una peça de dos. Cansat de córrer i de beure pogué arribar a ca-seva, sense grans dificultats, poc abans de l'hora de dinar. Fam enera com anava, pensava treure la panxa de mal any; mes el suc que duia dins el ventre anava fent el seu efecte, i, quan li posaren el plat de la sopa davant, en va veure tants que no sabé quin era el vertader. No s'apurà per tan poca cosa i provà de dur-se'n la primera cullerada a la boca, però enlloc de la cullera s'hi dugué la ganiveta. L'home comprengué que era per demés voler dinar en aquell estat i resolgué anar a tombar-se al llit. Quan, a força de forces, aconseguí aixecar-se de la cadira, les cames, fent-li ganxo a la vela, no el pogueren sostenir i va caure altra vegada assegut. Assegut i cap alt, s'entretengué mirant si les mosques del sòtil eren mascles o femelles. Mentres

matava l'aranya sentia que dins la seva panxa hi havia qualque cosa que no hi estava a pler i que volia sortir de totes passades d'aquella fornall.

Heu de creure i pensar que el bergant va passar dues hores envinagrades ferm, però tragué el caragol bufant i, prou mastegat, a les cinc i mitja ja va ésser partit cap a la plaça de S'Aigo a on hi havia d'haver les cucanyes. Va veure com un atlot, ulls tapats, se preparava amb un bon venable a trencar una olla, penjada a una corda, i segurament plena de cacauets. Aquí es qüestioní, digué, de posar-me davant de tot si vull ésser a temps a l'aferrapilla, i amb quatre colzades se plantà en primera fila. En lloc de vetlar l'olla i el del venable, parava esment als veïnats perquè no li fossin davant a la trenca-dissa i — sense esperar-la — una garrotada, destinada a rompre l'olla, va endevinar el seu cap de ple. Per un moment va veure un estol d'estels i d'auells verds, que volant, volant el s'enduien a una taverna plena de barrals de suc. Quan es donà compte de la realitat, es trobà dins el llit amb una coentor fereïta al cap. S'hi dugué les mans i quedà de pedra quan comprovà que a la closca, pelada de fresc, li havia sortit un regruix com per encant. No sabent que podia ésser allò, agafà un mirall i aquest li mostrà un bony disforjo, tapat amb una creu d'esperadrap.

Per ell acabaren les festes i va comprendre que era ver allò que li deia sovint la seva mare: Qui té doblers vola i qui no en té redola.

Pere Ginard Ferrer

Diario de Leon Bloy que, convertido al cristianismo, vive con toda resignación la miseria y la pobreza más absoluta.

"¿Querrá Dios por fin un día que viva yo de mi trabajo como los demás obreros? Hace mucho tiempo que pido con lágrimas esta gracia".

"1.º de enero de 1901. Reclamación del panadero que ha escogido este día con gran tacto. Este es nuestro aguinaldo. Dios se sienta a la mesa de mi sufrimiento como a la de un festín".

"25 de febrero. Creía morir de hambre cuando me llegan diez francos de un pobre sacerdote a quien nada he pedido".

"6 de noviembre. Jornada triste y fría. Sensación renovada de nuestra interminable miseria".

Y el primero de diciembre, esto, que desgarró el corazón "Me muero de miseria".

Continúo las actas omitiendo las fechas:

"Carta de un hombre muy pobre a quien nada le pido y que me envía diez francos".

"He sufrido esta mañana una de mis más terribles crisis de melancolía".

"Señor, yo lloro frecuentemente. ¿Lloro acaso de tristeza al pensar en lo que sufro? ¿Será de alegría al acordarme de Vos? ¿Cómo desembrollar ésto y cómo no llorar al tratar de desembrollarlo?"

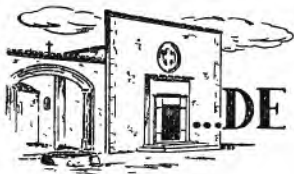
"Recuerdo haber visto muy claramente en mi sueño lo que es el socorro al prójimo. Siento yo de manera muy íntima, y que me desvela el no poder expresarlo, que no hay más que un socorro. Es el darse uno en absoluto, como lo hacía Jesús. Es preciso hacerse abofetear, escupir, flajelar, crucificar. El lugar común echarse en brazos de alguien, aclara esto singularmente. Todo lo demás es vanidad".

Ayuda a los pobres, socorre a tus hermanos. Jesús te lo pide y te lo manda. Sin limosna abundante tu vida no es auténticamente cristiana.

Bendición del nuevo Salón Parroquial

El pasado 25 de julio, Festividad de Santiago Apóstol, tuvo lugar la bendición e inauguración del Salón Parroquial. Asistieron al acto las Autoridades y numerosísimos invitados, quienes fueron obsequiados con selecto lunch. (Foto Torres)

DE LA COLONIA DE S. PEDRO

El día 19 de agosto

INAUGURACIÓN DEL CAMPANARIO

La Colonia de San Pedro está de estreno. Y también de Fiesta. Yo diría que la evolución y el progreso, con todo lo bueno y lo malo que entraña, ha irrumpido de sopetón. Con sorpresa para muchos que jamás creían en esta posibilidad. La Colonia hoy ya es noticia, y trajinar de gente. La curiosidad primitiva, muy rociada de "intereses", de compraventas y de futuros negocios, con "marejada" de millones y miles de duros, ha llegado al tranquilo rincón.

Ya es difícil ser solitario y amador de la calma esencial. El trabajo laborioso y tenaz va desbrozando caminos. Nos alegra que en plena fiebre evolutiva la iglesia de La Colonia haya sido coronada felizmente.

Un campanario esbelto, macizo, elegante, vigila atento el pequeño pueblo. Pronto las campanas llamarán fuerte. Todos podrán oír su voz, y sólo los duros de conciencia, (no hay peor sordo que el que no quiere oír), resistirán la invitación de acudir a la cita de Dios.

Es hora de decir que esto ha sido posible gracias a la tenacidad del Sr. Vicario. "Bellpuig" ha sido altavoz, mensualmente, del lento progresar, piedra tras piedra, insistencia tras insistencia, del Campanario. Pero la obra ha llegado a lo más alto. Pararrayos y cruz, seguridad y bendición lo pregonan.

Y el día 19, asistiremos a la fiesta. La presidirá, D. m., el Excmo. Sr. Obispo. En este atardecer veraniego nuestro gozo por la obra será tanto mayor, cuanto haya sido nuestra cola-

boración —dinero o trabajo— ¿qué importa eso? Lo interesante es sentirse un poco Iglesia, y haber enterrado en ella algo nuestro.

Estas líneas quieren ser invitación para este día. Queremos estar reunidos muchos en la casa de todos. Nos alegramos que sea la Iglesia que vaya en vanguardia en La Colonia. Y queremos que este campanario sea un testimonio muy macizo de nuestra religiosidad, para que demuestre a todos, habitantes amadores del rincón y "descubridores" de última hora, que aquí se está bien si se está en paz con Dios, y que el mayor de los tesoros — perla preciosa la llamó el Señor — es vivir el camino recto y ascendente hacia el cielo que indica nuestro flamante campanario.

J. F., Pbro.

FIESTAS PATRONALES

Programa de los actos religiosos que se celebrarán los días 14, 15 y 16 agosto

Día 14. - A las 21'30, Solemnes Completas en honor de San Pedro. Después apertura, en la sacristía, de una magnífica Exposición de Objetos Artísticos, que serán repartidos, por suerte, entre los protectores de las obras del Nuevo Campanario.

Día 15. - A las 7'30, Misa. A las 10'30, Oficio Solemne con sermón por el Rdo. Sr. D. Jerónimo Fito, Pbro. A las 18, Misa vespertina.

Día 16. - Fiesta a la Virgen de San

Salvador. A las 9'30, Oficio con sermón por el mismo predicador.

Nota: Los actos cívico-recreativos, se anunciarán con programa aparte.

Bendición del Campanario y de la Cruz de Término

El próximo día 19, a las 6'30 de la tarde, el Excmo. y Rdmo. Dr. D. Jesús Enciso, Obispo de Mallorca, bendecirá solemnemente el nuevo Campanario y seguidamente la Cruz de Término situada en el cruce Colonia - "Betlem".

A tan señalado acto, nos place invitar a todos, en especial a cuantos han contribuido a hacer realidad el hermosísimo proyecto de tales obras.

El Vicario

De la Parroquia

Día 5. - A las 9 de la noche, Completas solemnes.

Día 6. - A las 11, Oficio solemne que celebrará el Rdo. P. Baltasar Cloquell, Superior del Convento. Predicará el Rdo. Sr. D. Antonio Gili, Cura-Ecónomo de S'Arracó. A las 6 de la tarde, Completas en S. Salvador.

Día 7. - A las 11, Oficio en San Salvador que celebrará el Rdo. Sr. D. Antonio Gili, Pbro. Predicará el Rdo. P. Antonio Cursach, S. J.

Día 15. - Fiesta de la Asunción de la Virgen. A las 8 1/2, Oficio solemne.

Domingos y días de precepto, la Misa vespertina será a las 7 1/2.

Convento de PP. Franciscanos

Día 13. - A las 10 1/2, Misa de los enfermos en el altar de la Virgen de Fátima.

Día 16. - Fiesta de S. Roque. A las 9, Misa cantada, con sermón.

Día 26. - A las 8, Misa de Comunión General para los Terciarios y Jóvenes Seráficos.

Septiembre. - Día 1. - Primer sábado de mes, consagrado al Corazón de María. A las 7 de la mañana, cuarto de hora de compañía a la Virgen con plática.

Día 7. - Primer Viernes, consagrado al Sdo. Corazón de Jesús.

CONFECCIONES DE PALMITO, MIMBRE Y RAFIA

La Industrial Balear

ANTONIO BRUNET FRAU

DESPACHO:
Careta, 7 - Tel. 25

Artá (Balears)

ALMACENES:
Careta 7 y 18

ECOS ARTANENSES

NATALICIOS

El pasado día 12 de julio, los jóvenes esposos D. Guillermo Massanet Tous y D.ª Francisca Amorós Ginard, del Predio "Son Pussa", vieron bendecido su hogar con el nacimiento de su primogénita, la cual, en la Pila Bautismal, recibió el nombre de María.

*

El hogar de los esposos D. Andrés Sureda Blanes y D.ª Margarita Fernanda Amorós Moragues, viose alegrado, el pasado día 13, con el nacimiento del segundo de sus hijos, un precioso niño que en las aguas bautismales le fue impuesto el nombre de Juan.

*

El pasado día 25 de julio, en la calle Sorteta 28, domicilio de los esposos D. Juan Sancho Ferragut y D.ª Ángela Esteva Cursach, llegó al mundo el segundo hijo de los citados esposos. El recién nacido, en las aguas Bautismales, recibió el nombre de Sebastián.

*

El mismo día 25, el hogar de los esposos D. Miguel Vives Bauzá y D.ª María Alzamora Cañellas, calle Crema núm. 5, se vio bendecido con el nacimiento de su primogénito al que en el santo Bautismo se le dio el nombre de Bartolomé.

Reciban, los padres y familiares de estos recién nacidos, nuestra cordial enhorabuena.

BODAS

El pasado día 5 de julio se unieron en Santo Matrimonio, en nuestra iglesia parroquial, D. Rafael Ginard Pomar, Recaudador de Arbitrios de este

Ayuntamiento, y la señorita María Josefa Sánchez González.

*

El pasado día 28, en la Iglesia Parroquial, se unieron con el santo matrimonio D. Antonio Sureda Ribot y la señorita Magdalena Garau Bordoy.

A ambas parejas deseamos muchas prosperidades y eterna felicidad en su nuevo estado.

DEFUNCIONES

El pasado día primero de julio, falleció, a la edad de 93 años, D.ª Margarita Llinás Caldentey, calle Pureza núm. 38.

A sus sobrinos y demás familiares enviamos nuestro más sentido pesar.

*

Día 11, a los 89 años, en calle Parras, 18, falleció D.ª María Ana Amorós Massanet.

A sus familiares y Hermanas de la Caridad enviamos, desde estas líneas, nuestro sincero pésame.

*

Falleció, el pasado día 14, a la edad de 64 años, D. Pedro Ferrer Jaume, de "Sos Fuies" y con domicilio en calle Mestral, 25.

Reciban el testimonio de nuestra condolencia su esposa, hijas, hijos políticos y demás familiares.

*

Día 16, bajó al sepulcro D. Lorenzo Mestre Moll. El finado contaba 79 años de edad.

A su esposa, hijos, hijas políticas y nietos nos unimos a su justo dolor.

*

Día 22, a la edad de 64 años, entre-

gó su alma al Creador, D.ª Margarita Muntaner Flaquer, calle Parras, 18. A su esposo D. Guillermo Pascual, ex-colono de "S'Ametlerar", hijos y demás familiares enviamos nuestro más sentido pésame.

ASCENSO Y NUEVO DESTINO

El Comandante del Puesto de la Guardia Civil de Artá, D. José Buera Llera, con motivo de su ascenso a Brigada ha sido destinado a una comandancia de La Coruña.

Ante la inminencia de su partida, vaya por delante nuestro saludo de despedida y el sincero deseo de un feliz cometido en su nuevo cargo.

SEÑORA..!

con

Lejía Morey

obtendrá la mejor colada.

Fábrica: Calle Ponterró, 27

ARTÁ

Resonancias Locales

¿Porqué en la entrada del recinto de "Ses Païsses" no se coloca un letrero anunciador? Con ello se evitarían estos lamentables extravíos que se producen entre sus visitantes, especialmente en los extranjeros.

*

¿Qué se ha hecho de cierta Banda de Música a la que en su día justamente elogiamos y alentamos a través de estas columnas y de la que hemos perdido el rastro?

Celebraremos que en lo que resta de año nos sea dado escuchar algo más que el eco de su intervención en las próximas Fiestas Patronales.

¿Acaso son preferibles al aire sano los específicos contra la polilla para la conservación de ciertos uniformes?

*

Pasó el ambulante "Circo Continental". A través de sus dos funciones, el público artanense, que acudió en gran número, gozó con los siempre atractivos alicientes de los espectáculos circenses, causando sensación, de manera especial, el número de los leones y la actuación de un enorme elefante, atracciones poco comunes en estas latitudes.

LIBRERÍA BUJOSA

Avda. José Antonio, 8 - Teléfono 5 - ARTÁ

Le ofrece, para esparcimiento en sus vacaciones,
LAS MÁS RECIENTES OBRAS POLICÍACAS DE
AGATHA CHRISTIE

así como la mejor estilográfica: **PARKER**, en su último modelo